

25. Đau lưng

Đau lưng chủ yếu là đau một vùng lưng. Nguyên nhân gây bệnh có rất nhiều thường do bị gió lạnh, bị ẩm thấp, bị chấn thương ảnh hưởng đến vương tắc bên trong hoặc do thận hư, không thể nuôi dưỡng gân xương mà gây ra.

Cách chữa:

- **Phương 1:** Thận du, Ủy trung, Thừa sơn.

Cả 3 huyệt trên đều dùng hào kim châm đứng, theo tả pháp, lưu kim 30 phút.

Bệnh đã lâu ngày, châm xong gia cứu.

Nếu do bong gân hoặc chấn thương mà đau lưng thì dùng kim ba cạnh chích ra máu huyệt *Ủy trung*.

Nếu đau lan xuống đùi, chân thâm huyệt *Hoàn khiêu*.

Đau cứng thắt lưng và lưng trên, châm thêm huyệt *Nhân trung*, *Yêu du*.

Nếu thận hư đau lưng, cứu huyệt *Mệnh môn*.

Giải nghĩa của phương: Lưng là phủ ngoài của thận, châm cứu *Thận du* không những trừ khử hàn thấp ở lưng mà còn điều ích thận khí. Mạch bàng quang kẹp cột sống đến tận xương cùng, có nhánh sang thận, châm *Ủy trung* là thông qua kinh bàng quang mà tác dụng vào chỗ đau, lại cùng với *Yêu du* thông qua đốc mạch mà tuyên dương khí, do đó có tác dụng dứt đau. Cạnh ngoài chân, đùi có liên quan đến đả kinh, vù lấy huyệt *Hoàn khiêu* để tuyên thông kinh khí mà dứt đau. *Nhân trung* điều đốc mạch để giải trừ tà khí ở dương kinh. Cứu *Mệnh môn* để bổ chân dương^(*) ở trong thận, là phương pháp trị gốc về thận hư đau lưng.

- **Phương 2:** *Điều sơn*. Dùng hoà kim châm thẳng từ huyệt điều khẩu (ở kinh vị) tiến kim hướng về huyệt *Thừa sơn* (bàng quang kinh), về chuyển cho mũi kim tới dưới da huyệt *Thừa sơn*, dùng thủ pháp vê kim, nâng ấn kim, làm cho cảm giác tê buốt lan đến lưng. Lưu kim 10 phút. Phép này cũng có thể chữa được cánh tay đau.

^(*) Chân dương: Chân khí về nóng ấm.